

Miljö- och hälsoskyddsnämndens policy för vedeldning

Antagen 2013-12-13

I dagens samhälle bor vi tätt intill varandra och har ofta små tomter. Eldning i braskaminer och pannor inom tätbebyggda områden kan orsaka problem med luftvägsirritationer, dålig lukt, sot och nedsmutsning. Detta är varken bra för luftkvaliteten eller för grannsämjan. För att uppnå miljömålen för Frisk Luft och God bebyggd miljö krävs åtgärder för att förbättra luftkvaliteten i kommunen. En åtgärd är att begränsa de skad-

liga utsläpp som vedeldning kan orsaka.

Visa hänsyn mot dina grannar

Ofullständig förbränning leder till att hälsofarliga ämnen bildas. Dessa kan ge negativa effekter på andningsvägarna och öka risken för lungcancer. Många personer upplever dessutom röken som irriterande. Det gäller särskilt astmatiker som kan vara mer känsliga och få besvär av vedröken.

Riktlinjer

Tabellen nedan visar de riktlinjer som gäller för vedeldning i Kristianstads kommun. Övergripande gäller att eldning inte får orsaka olägenhet för människors hälsa.

Område	Anläggning	Situation	Riktlinje för användning
Inom detaljplanelagt område	Lokal eldstad	Nyinstallation	Miljögodkänd (lagkrav)* Endast trivseldning
		Befintlig eldstad	Miljögodkänd* Endast trivseldning
	Fastbränslepanna	Nyinstallation	Miljögodkänd (lagkrav)
		Befintlig panna	Miljögodkänd
Utanför detaljplanelagt område	Lokal eldstad	Nyinstallation	Miljögodkänd (lagkrav)*
	Fastbränslepanna	Nyinstallation	Miljögodkänd (lagkrav)
		Befintlig panna	Minimnivå ackumulatortank

* Gäller inte öppen spis och kakelugn som främst är avsedd för trivseldning.
Gäller inte heller för vedspis som främst är avsedd för matlagning.

Observera att miljö- och hälsoskyddsnämnden kan besluta om begränsningar eller förbud trots att riktlinjerna följs. Sådana beslut kan tas om miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer att din eldning innebär en olägenhet för närboende (enligt 9 kap 3§ MB).

I tät bebyggelse, till exempel radhus och kedjehus bör vedeldning undvikas. Där är risken stor att olägenheter för närboendes hälsa uppstår. I områden där fjärrvärme eller annan miljövänlig uppvärmning finns bör vedeldning i uppvärmningssyfte undvikas.

Definitioner

Lokal eldstad: Eldstad som används för uppvärmning av det utrymme där eldstaden är uppställd. Det kan till exempel vara en braskamin, en kakelugn eller en öppen spis.

Fastbränslepanna: Panna som eldas med ved eller pellets och som används för huvudsaklig uppvärmning av en bostad.

Miljögodkänd eldstad: Eldstad som är testad och uppfyller utsläppskrav i Boverkets byggregler. Kallas även typgodkänd eldstad.

Elda rätt

Veden

Nyhuggen ved innehåller 45 -50 % vatten och torkad ved cirka 20 %. Avverka veden under vinterhalvåret och låt den torka ute under sommaren. Det är bäst om veden sedan kan lagras inomhus, åtminstone några veckor innan den ska användas. Skydda veden mot regn om du lagrar den utomhus!

Vid eldning med fuktig ved är det svårt att uppnå tillräckligt hög temperatur i förbrän-

ningen. Det beror på att en stor del av värmen går åt till att torka bränslet. Det leder till stora utsläpp av sot och tjära.

Lagring av ved under tak.

Eldstaden

De flesta äldre kombipannor som används för vedeldning är inte miljögodkända. De är ofta konstruerade på ett sätt som gör dem olämpliga för kontinuerlig vedeldning. Förbränningen är ofta dålig och verkningsgraden lägre än i pannor avsedda för enbart ved. Har du en äldre kombipanna bör du fundera på att byta ut den till en ny som är miljögodkänd.

Se till att du har en ordentlig glödbädd när bränslet läggs på. Det är bättre att elda rejält en gång vid maximal effekt än att "pyrela" under hela dagen. Tänk på att en braskamin inte får eldas mer än vad fabrikantens anvisningar säger.

Effektiv eldning i panna kräver en ackumulatortank. När man ansluter en ackumulatortank kan utsläppen minska med upp till 90 %. Med en ackumulatortank på en kubikmeter kan hela mängden ved i pannan slutförbrännas och energin lagras utan att lufttillförseln stryps. Du

behöver heller inte lägga in ved lika ofta som när du eldar utan ackumulatortank. I de flesta fall är en ackumulatortank nödvändig för att klara utsläppskraven för miljögodkänd panna.

Skorstenen

En panna med rökanal som är byggd för oljeeldning är inte lämplig för vedeldning. Detta beror på att rökgastemperaturen är högre vid vedeldning. Det medför större påfrestningar på skorstenen och risk för överhettning i omgivande material, speciellt för stålrörsskorstenar. Dessutom är gasflödet större vid eldning med ved. Det betyder att man behöver en större skorstensarea eller måste installera en rökgasfläkt för att få tillräckligt drag. För trång skorstenspipa medför minskad lufttillförsel till eldstaden. Då ökar risken för dålig förbränning, utsläpp av sot och tjära och så kallad soteld och skorstensrelaterad brand.

Checklista för bra förbränning:

- Se till att lufttillförseln är tillräcklig. Vid dålig lufttillförsel ökar utsläppen av bland annat sot och tjära till luften.
- Vid ofullständig förbränning får du svart rök med kraftig lukt. Gulaktig rök betyder att den innehåller mycket tjärämnen.

- Vid god förbränning är röken närmast osynlig. Varma dagar syns bara värmedaller. Kalla dagar kan röken vara vit av vattenånga som kondenseras i den kallare luften.
- Sot- och tjäravsättningar på glasluckor, pannväggar och i rökgången tyder på att lufttillförseln är dålig.
- Om förbränningen varit bra får du bara kvar ljusgrå aska i eldstaden.

Vad säger lagen?

- Enligt 2 kap 3 § miljöbalken ska alla som planerar och genomför något som kan påverka miljön eller människors hälsa:
  - genomföra de skyddsåtgärder,
  - ta hänsyn till de begränsningar som finns och vidta de försiktighetsmått som behövs för att förebygga att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta gäller även vedeldning.
- Eldning av avfall är förbjudet enligt 45 § avfallsförordningen om inte skriftlig anmälan har gjorts till miljö- och hälso-skyddsnämnden.

De lokala föreskrifterna i Kristianstads kommun säger att:

- Lufttillförseln ska vara god i eldningsanordningar för fasta bränslen. Bränslet ska ha högst 25 % fukthalt och förvaras torrt.
- All eldning med hushållsavfall, plast, målat eller tryckimpregnerat virke, spånskivor eller liknande material är förbjuden.

Anmäl ändringar

Innan nyinstallation eller ändring av en eldstad ska du göra en anmälan till stadsbyggnadskontoret. Den nya anordningen ska klara kraven i Boverkets byggregler (BBR) angående högsta tillåtna värden för utsläpp från fastbränsleeldning. Det innebär att alla nya eldstäder måste vara miljögodkända.

Gör en anmälan till Kristianstads Sotnings AB om du ska börja elda med annat bränsle eller om du gör en ändring i din eldningsanordning. Skorstenen kanske måste sotas med tätare intervall. Fråga också om skorstenen är lämplig för eldning med det här bränslet.

För mer information kontakta:

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Tfn 044-13 50 00

Kristianstads Sotnings AB

Tfn 044-590 01 70

Kristianstads
kommun